

БОЖЕСТВЕНА СВЕТА ЛИТУРГИЯ ЗАЕДНО СЪС СВЕТО КРЪЩЕНИЕ

Трябва да се знае, че последованието на оглашението се извършва предварително.

ПРИСТЪПВАНЕ НА СВЕЩЕНОСЛУЖИТЕЛИТЕ КЪМ ИЗВЪРШВАНЕ НА ЛИТУРГИЯТА

Свещеникът и дяконът в определеното време застават пред царските двери и се молят:

Дяконът: Благослови, владико!

Свещеникът: Благословен е нашият Бог всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин.

Свещеникът: Слава на Тебе, Боже наш, слава на Тебе!

Царю небесни, Утешителю, Душе на истината, Който си навсякъде и всичко изпълваш, Съкровище на богатата и Подателю на живота, дойди и се всели в нас, и ни очисти от всяка сквернота, и спаси, Благи, нашите души.

Дяконът: Свети Боже, свети Крепки, свети Безсмъртни, помилуй нас. (*три пъти*)

Слава на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков. Амин!

Пресвета Троице, помилуй нас. Господи, очисти греховете ни. Владико, прости беззаконията ни. Свети, посети и изцери немощите ни, заради Твоето име.

Господи, помилуй. (*три пъти*)

Слава, сега...

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име, да дойде Твоето Царство, да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята. Насъщния ни хляб дай ни днес, и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си, и не ни въвеждай в изкушение, но ни избави от лукавия.

Свещеникът: Защото Твое е Царството, и силата, и славата, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин.

Свещеникът: Помилуй нас, Господи, помилуй нас, защото ние, грешните, като не намираме никакво оправдание, като на Владика Ти принасяме тази молитва. Помилуй нас.

Дяконът: Слава...

Господи, помилуй ни, защото на Тебе се уповаваме. Не се гневи прекалено на нас, нито си спомняй нашите беззакония, но погледни и сега, като благосърдечен, и ни избави от враговете ни. Защото Ти си наш Бог и ние Твой народ, всици сме дело на Твоите ръце и Твоето име призоваваме.

Свещеникът: И сега...

Отвори ни вратите на милосърдието, благословена Богородице, та като се надяваме на тебе, да не погинем, но да се избавим чрез тебе от беди, защото ти си спасение за християнския род.

След това застават пред иконата на Христа Спасителя, покланят се, като я целуват подред и казват:

На пречистия Твой образ се покланяме, Благий, просеци прошка на нашите прегрешения, Христе Боже. Защото доброволно си приел с плът да се издигнеш на Кръста, за да избавиш нас, които си създал, от робството на врага. Затова благодарствено Ти викаме. С радост си изпълнил всичко, Спасителю наш, Който си дошъл да спасиш света.

Целувайки иконата на Пресвета Богородица, казват:

Като същински извор на милосърдие, удостой ни с милост, Богородице, погледни на съгрешилите люде, покажи както винаги твоята сила, защото, като се уповаваме на тебе, ти викаме: “Радвай се”, както някога Гавриил, военачалникът на безплътните.

Целувайки иконата на св. Иоан Предтеча, казват:

Споменът за праведника е с похвали, а на тебе, Предтечо, е достатъчно свидетелството на Господа, защото наистина си се показал най-честит от пророците, като си се удостоил да кръстиш в струите /водни/ Проповядвания. Затова, като си пострадал с радост за истината, си благовестил на ония, които са в ада, явлия се в плът Бог, Който взема греха на света и ни подава велика милост.

Целуват иконата на храмовия светия и другите икони на иконостаса. После застават отново пред царските двери и дяконът казва: На Господа да се помолим.

Свещеникът: Господи, простри ръката Си от висотата на Твоето свято жилище и ме укрепи в предстоящата Твоя служба, за да застана неосъдно пред страшния Твой престол и да извърша безкръвното свещенодействие. Защото Твоя е силата и славата во веки веков. Амин.

Прави се малък отпуст, в който се споменава и името на светията, чиято света Литургия ще се извърши. Свещенослужителите се обръщат към народа и се покланят за изпросване на прошка. След това свещеникът влиза в светия олтар през северната врата (ако свещеникът служи сам, влиза през южната врата), а дяконът през южната, като всеки казва тихо: Ще вляза в Твоя дом и ще се поклоня в светия Твой храм в страх пред Тебе. Господи, упътвай ме в Твоята правда, заради моите врагове. Изравнявай Твоя път пред мене. Защото в устата им няма истина, сърцето им е суета, гърлото им - отворен гроб, с езика си ласкаят. Осъди ги, Боже, да не сполучат в своите кроежи. Отхвърли ги, поради голямото им нечестие, защото се дигнаха против Тебе. И ще се възрадват всички, които на Тебе се уповават, ще ликуват вечно, и ще ги закриляш, и ще се хвалят с Тебе ония, които обичат Твоето име. Защото Ти, Господи, благославяш праведника, като с щит си увенчал нас с благоволение.

Покланят се пред светия престол три пъти, свещеникът целува светото Евангелие и светия престол, а дяконът само светия престол, и започват да обличат пригответените одежди. Преди самото обличане се покланят три пъти, казвайки:

Боже, очисти мене, грешния, и ме помилвай.

Дяконът донася свещените си одежди за благословение от свещеника и казва: Благослови, владико, стихара с орара!

Свещеникът благославя и казва: Благословен е нашият Бог всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът облича стихара, като целува кръста и казва: Възрадва се душата ми в Господа, защото ме облече в ризата на спасението и с одеждата на веселието ме обви, като на жених ми възложи венец и като невеста ме украси с красота.

Целува кръста на орара и го намята на лявото си рамо.

На десния наръкавник казва: Твоята десница, Господи, се прослави в сила. Твоята дясна ръка, Господи, съкруши враговете и с многото Твоя слава Ти погуби противниците.

На левия наръкавник казва: Твоите ръце ме сътвориха и ме създадоха. Вразуми ме и ще се науча на Твоите заповеди.

Свещеникът благославя одеждите си и казва: Благословен е нашият Бог всякога, сега и винаги, и во веки веков.

След това свещеникът подред взема одеждите да се облича, благославя всяка една, целува кръста на нея и казва:

На стихара: Възрадва се душата ми в Господа, защото ме облече в ризата на спасението и с одеждата на веселието ме обви, като на жених ми възложи венец и като невеста ме украси с красотата.

На епитрахила: Благословен е Бог, Който излива Своята благодат върху свещениците Си като миро върху глава, стичащо се по брадата Ааронова, стичащо се по краищата на одеждите му.

На пояса: Благословен е Бог, Който ме препасва със сила и прави непорочен пътя ми, укрепява нозете ми като на елен и ме поставя на високо.

На десния наръкавник казва: Твоята десница, Господи, се прослави в сила. Твоята дясна ръка, Господи, съкруши враговете и с многото Твоя слава Ти погуби противниците.

На левия наръкавник казва: Твоите ръце ме сътвориха и ме създадоха. Вразуми ме и ще се науча на Твоите заповеди.

Ако свещеникът е удостоен с набедреник, при окачването му казва: Препаша Твоя меч на бедрото Си, Силни, с Твоята красота и Твоята доброта, и отбягвай, и успявай, и царувай заради истината, кротостта и правдата, и Твоята десница дивно ще Те ръководи всякога, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

На фелона: Твоите свещеници, Господи, ще се облекат в правда и Твоите преподобни с радост ще се възрадваат всякога, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

След обличането умиват ръцете си и казват: Ще умия в невинност ръцете си и ще обиколя Твоя жертвеник, Господи, за да чуя гласа на Твоята хвала и да разказвам всички Твои чудеса. Господи, възлюбих благолепието на Твоя дом и местопребиваването на Твоята слава. Да не погубиш душата ми с нечестивците, и с кръвожадни мъже – живота ми, в ръцете на които има беззаконие, десницата им е изпълнена с мъст. Аз пък ходя в незлобието си, избави ме, Господи, и ме помилуй. Ногата ми стои на правия /път/, в църквите ще Те благославям, Господи.

СВЕТА ПРОСКОМИДИЯ

Светата проскомидия се извършва обикновено през време на канона на утрения или, ако няма утрения, по време на часовете. При нужда може и преди започване на утренията. Цялото последование на светата проскомидия се извършва тихо.

След умиването дяконът (вместо свещеника) приготвя светата проскомидия. Свещеникът и дяконът застават пред светия жертвеник, и като се покланят три пъти, казват: Боже, очисти мене, грешния, и ме помилуй.

Дяконът внимателно развързва кърпата, с която са свързани светите съсъди, и поставя всеки от тях на мястото му. Взема нарочната покривка и я постила пред себе си на жертвеника. Светата Чаша поставя отдясно на себе си, а светия дискос отляво, като с

основите им застъпва част от покривката. От едната страна на жертвеника поставя покривките със звездицата, а от другата просфората. Вършейки това, дяконът казва: Пригответи се, Витлееме, отвори се за всички, Едеме, радвай се, Ефрате, понеже дървото на живота процъфтя в пещера от Дева, чиято утроба се показва мислен рай, в който е Божественото насаждение, от Него като ядем ще бъдем живи и не ще умрем като Адам. Христос се ражда, за да възстанови падналия преди образ.

След това изважда гъбата от светата Чаша, слага я до нея и внимателно преглежда светата Чаша отвътре. Пред приготвените съсъди поставя подноса с просфората и върху нея слага копието. Свещеникът поиздига просфората заедно с копието и казва: Изкупил си ни от клетвата на закона с Твоята драгоценна Кръв, като си се приковал на Кръст и с копие си се пробол, безсмъртие си излял за човечите. Спасителю наш, слава на Тебе!

Дяконът: Благослови, владико!

Свещеникът: Благословен е нашият Бог всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин.

Свещеникът взема с лявата си ръка просфората, а с дясната копието и прави с него три пъти кръстен знак върху Агнеца, като всеки път казва: За възпоменание на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос.

Забожда копието, без да достига с нею до долната кора на просфората, и реже всяка от четирите страни на Агнеца. При рязане на дясната страна на Агнеца казва: Като овца на клане бе заведен.

На лявата страна: И както невинно агне пред стрижещите го е безгласно, така не отваря устата Си.

На горната страна: В смирението Му чрез съд Го грабнаха.

На долната страна: А рода Му кой ще обясни?

Дяконът, държейки с ръката си издигнат края на орара, с благоговение гледа как свещеникът изрязва Агнеца, като на всяко рязане казва: На Господа да се помолим.

След това свещеникът от страната пред себе си забожда копието в хоризонтално направление и изрязва Агнеца отдолу – над долната кора на просфората. Преди да го извади, дяконът казва: Повдини, владико!

Свещеникът изважда Агнеца с копието и го полага в средата на светия дискос с печата надолу, казвайки: Защото се отнема от земята животът Му.

Дяконът: Принеси жертва, владико!

Свещеникът, разрязваки меката част на Агнеца, казва: Принася се в жертва Агнецът Божий, Който взема греха на света, за живота и спасението на света.

Обръща Агнеца с печата нагоре, а дяконът казва: Прободи, владико!

Свещеникът, докато пробожда Агнеца в дясната страна, под името ІС казва:

Един от войниците прободу с копие ребрата Му, и веднага изтече кръв и вода. И който видя, свидетелства, и свидетелството му е истинско.

Докато свещеникът казва това, дяконът взема приготвените съсъди с вино и вода (с дясната ръка виното, а с лявата водата) и ги представя за благословение, като казва: Благослови, владико, светото съединение!

Свещеникът благославя, казвайки: Благословено е съединението на Твоите светини всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин. И влива в светия Потир необходимото количество вино и много малко вода.

Свещеникът вади от страната, която е отдясно на Агнеца, триъгълна частица в чест и памет на Пресвета Богородица и казва: В чест и памет на Препоблагословената Владичица наша Богородица и винаги дева Мария, по молитвите на която приеми, Господи, тази жертва в наднебесния Твой жертвеник.

С копието взема частицата, поставя я на светия дискос отдясно на Агнеца и казва: Застана Царицата отдясно на Тебе, в позлатени дрехи облечена, преукрасена.

След това от страната, която е отляво на Агнеца, свещеникът изрязва и вади една след друга деветте триъгълни частици в чест и памет на светиите, по следния ред:

1. Вади първата от деветте частици, поставя я на светия дискос отляво на Агнеца и казва: В чест и памет на всевеличайшите чиноначалници Михаил и Гавриил и на всички небесни безплътни сили.

2. Вади втората частица, поставя я наред под първата и казва: На честния и славен пророк, Предтеча и Кръстител Иоан. На светите славни пророци Моисей и Аарон, Илия и Елисей, Давид и Иесей, на светите три отроци и на пророк Даниил, и на всеки свети пророци.

3. Вади третата частица, слага я наред под втората и казва: На светите славни и всехвални апостоли Петър и Павел, на дванадесетте, и на седемдесетте, и на всички свети апостоли.

4. Вади четвъртата частица, слага я до първата, като прави начало на втори ред надолу и казва: На светите наши отци светители Василий Велики, Григорий Богослов и Иоан Златоуст, Атанасий и Кирил, Николай Мирликийски, Климент Охридски, Иларион Мъгленски, Евтимий Търновски и на всички свети светители.

5. Вади петата частица, слага я наред под първата от втория ред и казва: На светия апостол, първомъченик и архидякон Стефан, на светите велики мъченици Димитрий, Георги, Теодор Тирон, Теодор Стратилат и на всички свети мъченици, и на мъченичките Текла, Варвара, Неделя, Евтимия и Параскева, Екатерина и на всички мъченички.

6. Вади шестата частица, слага я наред под втората на същия ред и казва: На преподобните и богоносни наши отци Антоний, Евтимий, Сава, Онуфрий, Атанасий Атонски, Иоан Рилски, Теодосий Търновски и на всички преподобни отци и на преподобните майки Пелагия, Теодосия, Анастасия, Евпраксия, Феврония, Теодулия, Ефросиния, Мария Египетска и на всички преподобни майки.

7. Вади седмата частица, слага я до първата от втория ред, като прави начало на трети ред, и казва: На светите чудотворци и безсребреници Козма и Дамян, Кир и Иоан, Пантелеимон и Ермолай, и на всеки свети безсребреници.

8. Вади осмата частица, слага я наред под първата от третия ред и казва: На светите и праведни Богоотци Иоаким и Ана, и на светия (светата, светите) (името на храмовия светия), и на светия (светата, светите) (името на празнувания светия), и на светите равноапостолни Методий и Кирил, учители славянобългарски, на светия благоверен цар Борис Михаил и на всички светии, по молитвите на които посети ни, Боже.

9. Вади деветата частица, слага я под втората на същия ред и казва: На светия наш отец Иоан Златоуст, архиепископ Константинополски.

(Ако се извършва Василиева Литургия: На светия наш отец Василий Велики, архиепископ на Кесария Кападокийска.)

След това вади триъгълна частица, слага я от дясната страна под Агнеца и казва: Помени, Владико Човеколюбче, всички православни епископи, светейшите православни патриарси, високопреосвещения наш митрополит (или: преосвещения наш епископ) (името), честното свещенство, дяконството в Христа и целия свещенически чин, (ако е манастир: игумена) (името), нашите братя и съслужители, свещеници, дякони и всички наши братя, които по Твоето милосърдие призова за общение с Тебе, всеблагии Владико.

Вади друга такава частица за народа, слага я под деветте частици и казва: Помени, Господи, благочестивия и православен народ и христолюбивото войнство.

После с ножчето, отредено за рязане на нафората, свещеникът изрязва още един или два Агнеца, взема единия с лявата ръка, а копието с дясната, и от едната страна на меката част на Агнеца вади по-дребни частици за живите, които поменава по име, като почва с името на ръкоположилия га архиерей (ако е жив) и казва: Помени, Господи, (имената)

Частиците свещеникът наслагва в ред под частиците за митрополита и народа.

След това от другата страна на меката част на същия Агнец, или от трети Агнец, вади частици за умрелите, като започва така: За помен и опрощаване на греховете на светейшите патриарси, на православните и благочестиви царе и благоверни царици, на блажените създатели на този свят храм (ако е манастир: тази света обител).

Нататък поменава ръкоположилия го архиерей (ако е починал), и други починали, като казва: Помени, Господи, (имената). Частиците поставя в ред под частиците за живите.

Поменаването на починалите свещеникът завършва така: И всички в надежда за възкресение, живот вечен и общение с Тебе починали православни наши отци и братя, Човеколюбче Господи.

Когато свещеникът вади частици за живи и починали, дяконът му помага, като чете имената.

Накрая от мястото, откъдето е вадил частици за живите, вади частица за себе си и казва: Помени, Господи, и моето недостойнство и ми прости всяко волно и неволно съгрешение.

Дяконът слага тамян в кадилницата, поднася я на свещеника и казва: Благослови, владико, кадилницата! На Господа да се помолим!

Свещеникът благославя кадилницата и казва: Кадило на Тебе принасяме, Христе Боже наш, като мирис на духовно благоухание, като го приемеш в наднебесния Твой жертвеник, изпрати ни благодатта на Пресветия Твой Дух.

Трябва да се знае, че по време на цялата света Литургия, когато се благославя кадилницата, само тук се казва молитвата “Кадило на Тебе принасяме...”, а във всички случаи нататък се казва: Благословен е нашият Бог всякога, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Дяконът: На Господа да се помолим! Утвърди, владико.

Свещеникът разтваря звездицата, доближава я до кадилницата, покадява я, целува я и я поставя върху светия дискос, като казва: И като дойде звездата, застана върху мястото, където беше младенецът.

Дяконът: На Господа да се помолим! Покрий, владико!

По същия начин накадява и целува покровците. На първия покровец, с който покрива светия дискос, казва: Господ се възцари, облече се във великолепиe. Облече се Господ в

сила и се препаса /с меч/, защото утвърди вселената, която няма да се поклати. Отначало е утвърден Твоят престол; вечен си Ти. Подигнаха реките, Господи, подигнаха реките гласовете си, ще подигнат реките шума си от гласовете на много води. Чудни са морските дълбини, чуден е Господ във височините. Твоите свидетелства са твърде верни. На Твоя дом, Господи, подобава светиня до края на дните.

Дяконът: На Господа да се помолим! Покрий, владико!

Свещеникът, като покади втория покровец, покрива светата Чаша и казва: Твоята добродетел, Христе, покри небесата и Твоята хвала изпълни земята.

Дяконът: На Господа да се помолим! Покрий, владико, и двете!

Свещеникът, като покади покровеца-въздух, покрива с него светата Чаша и светия дискос и казва: Покрий ни, Господи, с покрива на Твоите криле, премахни от нас всеки враг и противник. Усмири живота ни, Господи, помилуй нас и Твоя свят, и спаси душите ни, защото си благ и човеколюбец.

Свещеникът взема кадилницата, кади предложениите и покрити Дарове и казва три пъти: Благословен е нашият Бог, Който тъй е благоволил. Слава на Тебе!

Дяконът на всяко казва: Всякога, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Двамата благоговейно се покланят пред светата проскомидия три пъти. Дяконът взема кадилницата и казва: За предложените драгоценни Дарове, на Господа да се помолим!

Свещеникът чете молитвата на предложението: Боже, Боже наш, Който изпрати Небесния хляб за храна на целия свят, нашия Господ и Бог, Иисус Христос, Спасителя и Избавителя, и Благодетеля, Който ни благославя и освещава, Сам благослови това предложение и го приеми в наднебесния Твой жертвеник. Помени, като благ и човеколюбец, ония, които го принесоха и ония, за които е принесено, и нас запази неосъдени в свещенодействието на Твоите Божествени Тайни. Защото се свети и прослави пречестното и величествено Твое име, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Свещеникът: Слава на Тебе, Христе Боже, упование наше, слава на Тебе!

Дяконът: Слава, и сега... Господи, помилуй. *(три пъти)* Благослови.

Свещеникът прави отпуст: Христос, истинският наш Бог *(ако е неделя:* Който възкръсна от мъртвите), по молитвите на Своята Пречиста и Пренепорочна свята майка, на светия наш отец Иоан Златоуст, архиепископ Константинополски, и на всички светии, да ни помилва и спаси, защото е благ и човеколюбец.

Дяконът: Амин.

Свещеникът: По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас.

Дяконът: Амин.

ПОСЛЕДОВАНИЕ НА КРЪЩЕЛНАТА СВЕТА ЛИТУРГИЯ

След отпуста на проскомидията свещеникът целува покритите предложени Дарове първо светия дискос и светия Потир, след това жертвеника пред себе си, а дяконът целува долния край на покровеца-въздух. След това дяконът взема кадилницата и кади жертвеника, светия престол от всички страни, излиза от светия олтар, отива при купела и го кади от четирите страни, като казва:

В гроба с плътта Си, в ада с душата Си, като Бог в рая с разбойника и на престола си бил, Христе, с Отца и Духа. Всичко изпълваш, Неуписуеми. *След това 50-ти псалом.*

Връща се в олтара и след като прекади светия престол и свещеника, оставя кадилницата и заема обичайното си място.

Когато настъпи време да започне светата Литургия, при отворени царски двери и завеса, свещеникът и дяконът застават пред светия престол, покланят се три пъти, като свещеникът с издигнати нагоре ръце се моли и казва:

Царю небесни, Утешителю, Душе на истината, Който си навсякъде и всичко изпълваш, Съкровище на благата и Подателю на живота! Дойди и се всели в нас, очисти ни от всяка сквернота и спаси, Благий, нашите души.

Слава във висините Богу, и на земята мир, между човечите благоволение. *(три пъти)*

Господи, отвори устните ми, и устата ми ще възхвалят Твоята хвала. *(два пъти)*

След това целува светото Евангелие и светия престол, а дяконът - светия престол пред себе си. Дяконът навежда глава към свещеника, като държи с трите си пръста орара поиздигнат и казва:

Време е да послужим на Господа. Владико, благослови!

Свещеникът го благославя и казва: Благословен е нашият Бог, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Помоли се за мене, владико.

Свещеникът: Да насочи Господ стъпките ти към всяко добро дело.

Дяконът: Помени ме, владико свети.

Свещеникът: Да те помене Господ Бог в Царството Си сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин. *Покланя се, целува светия престол, ръката на свещеника и излиза на солея пред царските двери. Покланя се три пъти, като казва тихо:*

Господи, отвори устните ми и устата ми ще възвести Твоята хвала. *(три пъти)*

След това възглася: Благослови, владико! *И веднага влиза в светия олтар.*

Свещеникът взема с двете си ръце светото Евангелие, изправя го и възглася:

Благословено е Царството на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков!

Народът: Амин! (наистина, така да бъде)

Прави кръст над светия антиминос, пак целува светото Евангелие и го подава на дякона, а сам взема светия кръст и съсѣда със светото Миро. Обхождат светия престол от дясната страна и излизат през северната врата, предшествани от свецоносци. Когато стигнат пред купела, дяконът поставя светото Евангелие, а свещеникът - светия кръст и светото Миро на подготвения аналой.

Дяконът: С мир на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

(След всяко моление от великата ектения, което завършва с "на Господа да се помолим", народът отговаря с "Господи, помилуй".)

Дяконът: За мира от небето и за спасението на нашите души, на Господа да се помолим.

За мира на целия свят, за благопреуспяването на светите Божии църкви и единението им, на Господа да се помолим.

За този свят храм и за онези, които с вяра, благоговение и страх Божи влизат в него, на Господа да се помолим.

За Високопреосвещения наш митрополит (**името**), за честното свещенство, за дяконството в Христа, за всички църковнослужители и народа, на Господа да се помолим.

За благочестивия и Христолюбив наш народ, за правителството и за воинството, на Господа да се помолим.

За да му помага Бог и да покори под нозете му всеки враг и противник, на Господа да се помолим.

За този град (**село или света обител**), за всеки град и страна, и за тези, които с вяра живеят в тях, на Господа да се помолим.

За благоразтворение на въздуха, за изобилие на земните плодове и за мирни времена, на Господа да се помолим.

За тези, които плават, пътуват, боледуват, страдат, за пленените и за тяхното спасение, на Господа да се помолим.

За да се освети тази вода със силата, действието и слизането на Светия Дух, на Господа да се помолим.

За да ѝ се изпрати благодатта на избавлението и благословлението Йорданово, на Господа да се помолим.

За да дойде върху тази вода очистителното действие на свръхестествената Троица, на Господа да се помолим.

За да се просветим с просвещението на разума и благочестието, чрез слизането на Светия Дух, на Господа да се помолим.

За да се окаже тази вода прогонваща всеки коварен замисъл на видимите и невидими врагове, на Господа да се помолим.

За да стане този (**или:** тази), който (която) се кръщава в тази вода достоен (достойна) за нетленното Царство, на Господа да се помолим.

За този (**или:** тази), който (която) пристъпва сега към светото Просвещение и за спасението му (ѝ), на Господа да се помолим.

За да се окаже син на светлината и наследник (**или:** дъщеря на светлината и наследница) на вечните блага, на Господа да се помолим.

За да се прихване и да стане участник (**или:** участница) в Смъртта и Възкресението на Христос, нашия Бог, на Господа да се помолим.

За да може той (**или:** тя) да запази облеклото на Кръщението и обручението с Духа – чисто и непорочно в страшния ден на Христа, нашия Бог, на Господа да се помолим.

За да бъде тази вода за него (**или:** за нея) баня на обновлението за прощение на греховете и дреха на нетлението, на Господа да се помолим.

За да чуе Господ Бог гласа на нашето моление, на Господа да се помолим.

За да бъде избавен той (**или:** избавена тя) и ние от всяка скръб, гняв, беда и нужда, на Господа да се помолим.

За да се избавим от всяка скръб, гняв, беда и нужда, на Господа да се помолим.

Защити, спаси, помилвай и запази ни, Боже, с Твоята благодат.

Като поменем заедно с всички светии Пресветата, Пречиста, Препоблагословена, Славна

наша Владичица Богородица и винаги дева Мария, нека сами себе си, един другото и целия си живот на Христа Бога да предадем.

Народът: На Тебе, Господи.

Свещеникът: Добросърдечни и милостиви Боже, Който изпитваш сърца и вътрешности, и едничък знаеш тайните на хората, защото няма нищо неизвестно пред Тебе. Всичко е разтворено и открито пред очите Ти! Познавайки ме, недей да се гнусиш от мене, нито лицето Си да отвърщаш от мене, но като отминаваш греховете на хората, за да се покаят, презри моите прегрешения в този час и ме умий от телесната сквернота и душевна нечистота и целия ме освети с всесъвършената Си невидима сила и духовна десница, за да не би, като обявявам свободата на други и като я предавам с пълна вяра в Твоето неизказано човеколюбие, сам аз, като роб на греха, да бъда негоден. Не, едничък благоден и човеколюбиви Владико, нека се не върна унижен и посрамен, а изпрати ми сила отгоре и ме укрепи за службата на предстоящото велико и небесно Твое Таинство. Изобрази Твоя Христос в този, който (**или:** тази, която) ще се възроди чрез моето окаянство. Издигни го (**или:** я) върху основата на апостолите и пророците Си и недей го (**или:** я) събаря, а го (**или:** я) насади като истинска младочка в светата Си вселенска и апостолска Църква и не го (**или:** я) изтръгвай, тъй че, като напредва в благочестие, да се слави и чрез него (**или:** нея) пресветото Твое име – на Отец и Син и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът:(**възглася**) Велик си, Господи, и чудни са Твоите дела, и нямаме достатъчно думи да възпеем Твоите чудеса. (**три пъти**)

И четете:

Защото Ти, като си привел по Свое желание в битие всичко от нищо, със Своята мощ държиш творението и със Своя промисъл управляваш света. Ти, като си съставил творението от четири стихии, с четири времена си увенчал годишния кръг. От Тебе треперят всички разумни сили. Тебе възпява слънцето. Тебе слави луната. Тебе посрещат звездите. Тебе слуша светлината. От Тебе тръпнат бездните. На Тебе слугуват изворите. Ти си прострял небето като кожа, утвърдил си земята върху водите. Ти си оградил морето с пясък, пролял си въздуха за дишане. Ангелските ликови на Тебе се покланят. Многоокуите херувими и шестокрилите серафими, околоръст като стоят и летят, от страх пред непристъпната Ти слава, закриват лицата си. Защото Ти, бидейки Бог неописуем, и безначален, и неизразим, дойде на земята, като прие образ на роб и се уподоби на човек, тъй като по сърдечната Си милост, Владико, Ти не се стърпя да гледаш човешкия род измъчван от дявола, а дойде и ни спаси. Изповядваме благодатта, възвестяваме милостта, не крием благодаянието. Ти спаси рожбите на естеството ни, освети девическата утроба с раждането Си. Всичката твар възпява Тебе, явилия се. Защото Ти, Боже наш, се яви на земята и живя с хората. Ти освети Йорданските струи, като изпрати над тях от небето Пресветия Си Дух, строши главите на загнездили се там змейове.

Възглася:

Сам Ти, човеколюбиви Царю, и сега дойди чрез слизането на Светия Твой Дух и освети тая вода. (**три пъти**)

И четете:

И дай й благодатта на изкуплението, благословението на Йордан. Направи я извор на нетление, осветителен дар, очистиращ грехове, предпазваща от болки, гибелна за демоните, недостъпна за вражеските сили, с ангелска сила изпълнена. Да бягат от нея замислите за създаването Ти, защото призовах чудното, славно и страшно за

враговете Твое име, Господи.

Благославя водата три пъти, като потапя накръст пръстите си в нея, духа върху ѝ кръстообразно и казва:

Да се съкрушат под знака на Твоя Кръст всички вражески сили. (три пъти)

Първият кръст се прави по повърхността на водата, вторият – малко по-дълбоко, а третият в дълбочина.

Молим Ти се, Господи, да отстъпят от нас всички въздушни и невидими призраци и да не се укрие в тази вода тъмен демон, нито да слезе с кръщавания (или: кръщаваната) зъл дух, който причинява потъмнение на мислите и забъркване на ума. Но Ти, Владико на всичко, направи тази вода да бъде вода за изкупление, вода за освещение, очистване на плът и дух, разслабване на окови, прощаване на прегрешения, просвета на душата, баня на възраждане, обнова на духа, дарба на осинование, облекло за нетление, извор на живот. Защото Ти си рекъл, Господи: “умийте се и ще бъдете чисти; махнете злините от душите си”. Ти си ни дарил свише възраждането чрез вода и Дух. Яви се, Господи, чрез тази вода и пресътвори кръщавания (или: кръщаваната) в нея, за да отхвърли ветхия човек, който изтлява в прелъстителни похоти, и да се облече в новия, който се обновява по образа на Създателя си, та като се срасне с подобие на смъртта Ти чрез Кръщението, да бъде участник (или: участница) и във Възкресението Ти, и като опази дара на Светия Твой Дух и увеличи залога на благодатта, да получи награда на горното призвание и да се причисли към първородните, които са записани на небето, в Тебе, Бога и Господа наш Иисус Христос.

Възглася:

Защото на Тебе, Отца и Сина и Светия Дух, подобава всяка слава, чест и поклонение сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Свещеникът: Мир на всички!

Народът: И на твоя дух.

Дяконът: Преклонете главите си пред Господа!

Народът: На Тебе, Господи!

Дяконът държи създа с елея, свещеникът духа три пъти кръстообразно в него и го благославя три пъти.

Трябва да се знае, че за всяко Кръщение се използва нов неосветен елей. Ако нуждата налага да използваме един и същи елей при няколко кръщения, то освещаването му да се извърши само при първото Кръщение.

Свещеникът: Владико Господи, Боже на отците ни, Който си изпратил на ония, които са били в Ноевия ковчег, гълъб с маслиново клонче в уста – знак на примирение и на спасение от потопа и с това си предизобразил таинството на благодатта. Който си дал плода на маслината за изпълнение светите Си таинства и чрез него Си изпълнил с Дух Свети ония, които са били в закона и усъвършенстваш тия, които са в благодатта. Сам благослови и този елей със силата, действието и слизането на Светия Твой Дух, та да бъде той помазание за нетление, оръжие на правда, обнова на душа и тяло, отражение на всяко дяволско действие, за отстраняване на всички злини от ония, които се помазват с него с вяра или вкусват от него за Твоя слава, и на Единородния Твой Син и на Пресветия, благ и животворящ Твой Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Дяконът: Да внимаваме!

Народът: Алилуия! (три пъти)

Свещеникът пее заедно с народа Алилуия и прави три кръста с елей във водата, и после възглася:

Благословен е Бог Който просвещава и осветява всеки човек, идещ на света, сега и винаги, и во веки веков.

Свещеникът помазва кръщавания с два пръста кръстообразно с елей по челото, гърдите и между плещите, и казва:

Помазва се рабът Божи (или: рабинята Божия) (името) с елей на радост, в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.

И помазвайки гърдите, казва:

За изцвяване на душата и тялото.

На ушите:

За да слуша вярата.

На ръцете:

Твоите ръце ме сътвориха и устроиша.

На краката:

За да ходи по стъпките на Твоите заповеди.

Свещеникът взема детето, като го държи изправено, обръща се с него на изток и го кръщава (в случай, че кръщавания е възрастен, свещеникът го обръща на изток и държейки го за ръка въвежда в купела трикратно да си потопи краката и трикратно го облива с вода от купела), възгласяйки:

Кръщава се рабът Божи (или: рабинята Божия) (името).

И като го потапя във водата, казва:

В името на Отца. Амин.

Като го потапя втори път, казва:

И Сина. Амин.

Като го потапя трети път, казва:

И Светия Дух. Амин.

Свещеникът подава детето на възприемника и измива ръцете си. Чете се псалом 31:

Блажен е оня, комуто беззаконията са простени и чиито грехове са покрити! Блажен е онзи човек, комуто Господ няма да вмени грях и в чийто дух няма лукавство! Докле мълчах, изтощиха се костите ми от вседневното ми охкане, защото денем и нощем тежеше над мене Твоята ръка; свежестта ми изчезна като през лятна засуха. Но аз Ти открих греха си и не скрих беззаконието си; аз казах: "ще изповядам Господу моите престъпления", и Ти сне от мене вината на греха ми. Затова всеки праведник ще Ти се помоли овреме, и тогава разливът от многото води няма да го достигне. Ти си моя закрила: Ти ме пазиш от скръб; окръжаваш ме с радост на избавление. "Ще те вразумя - казва Бог, - ще ти насоча пътя, по който да вървиш; ще те ръководя, Моето око е над тебе." "Не бъдете неразумни като кон и като муле, чиито челюсти трябва да се обуздават с юзда и оглавник, за да ти се покоряват." Много са скърбите за нечестивеца, а който се уповава на Господа, него милост окръжава. Веселете се в Господа и радвайте

се, праведници; тържествувайте, всички прави по сърце.

Докато обличат кръстения, свещеникът казва:

Облича се рабът Божи (**или:** рабинята Божия) (**името**) в дреха на правда, в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.

И се пее тропар на 8-ми глас:

Многомилостиви Христе, Боже наш, Ти, Който се обличаш със светлина като с дреха, подай ми светло одеяние.

Дяконът: На Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Свещеникът казва молитвата за светото Миропомазание:

Благословен си, Господи Боже Вседържителю, Извор на богатата, Слънце на правдата, Който за ония, които са в мрак, си направил да светне светлина за спасение чрез явяването на Единородния Твой Син и наш Бог, и си подарил на нас, недостойните, многоценно очистване в светото Кръщение и Божествено осветение в животворното помазание. Който и сега си благоволил да възродиш новопросветения Си раб (**или:** новопросветената Си рабиня) чрез вода и Дух и си му (**или:** ѝ) дарил прошка на волните неволните грехове. Сам Ти, благосърдечни Владико, Всецарю, подари му (**или:** ѝ) и печата на дара на Светия, всемогъщ и покланяем Твой Дух /Комуто се покланяем/ и причастието на светото Тяло и драгоценната Кръв на Твоя Христос. Запази го (**или:** я) в Твоето осветение, утвърди в православната вяра, избави от лукавия и от всичките му начинания и чрез спасителния страх пред Тебе опази душата му (**или:** ѝ) в чистота и правда, та като Ти благоугажда във всяко дело и слово, да стане син и наследник (**или:** дъщеря и наследница) на небесното Ти Царство.

Защото Ти си Бог наш, Бог, Който милва и спасява, и на Тебе слава отправяме, с Единородния Твой Син и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

След молитвата свещеникът помазва кръстения със свето Миро кръстообразно по челото, очите, ноздрите, устата, ушите, гърдите, дланите (от външната страна) и стъпалата (отгоре), като на всяко помазване казва:

Печат на дара на Светия Дух. Амин.

Дяконът: Пак и пак с мир на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилвай и ни запази, Боже, с Твоята благодат.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Като поменем заедно с всички светии Пресветата, Пречиста, Преблагословена, Славна наша Владичица Богородица и винаги дева Мария, нека сами себе си, един другото и целия си живот на Христа Бога да предадем.

Народът: На Тебе, Господи.

Докато се пее „Тебе, Господи”, дяконът навежда глава пред свещеника и, като държи края на орара си с три пръста, казва:

Благослови, владико, времето за трисветата песен!

Свещеникът казва молитвата на трисветата песен:

Боже светий, Който пребъдваш сред светии и Когото с трисвята песен възпяват херувимите и славословят серафимите, и Комуто всички небесни сили се покланят! Ти от нищо си направил всичко, създал си човека по Твой образ и подобие и си го украсил с всеки Твой дар. Ти даваш на просещия премъдрост и разум, и не презираш съгрешилия, но си отредил покаяние за спасение. Ти си удостоил нас, смирените и недостойни Твои раби, и в този час да застанем пред славата на Твоя свят жертвеник и да Ти принесем дължимото поклонение и славословие. Сам, Владико, приеми и от устата на нас, грешните, трисветата песен и ни посети с Твоята благост. Прости ни всяко волно и неволно прегрешение, освети душите и телата ни и ни дай да Ти служим в святост през всички дни на живота си, по молитвите на Света Богородица и на всички светии, които от века са Ти благоугодили.

Свещеникът, стоейки пред купела, благославя дякона и възглася:

Защото си свят Боже наш, и на Тебе, Отца и Сина и Светия Дух, въздаваме слава, сега и винаги,

Дяконът: И во веки веков. Обърнат към народа, като държи с дясната си ръка края на орара, прави полукръгло движение отляво към дясно.

Народът: Амин!

Дяконът приема с двете си ръце светото Евангелие от свещеника, като му целува десницата. Свещеникът взема светия кръст, съсъда със свето Миро и приготвената кадилница, и предшествани от свецоносци, заедно с кръстения и възприемника обикалят около купела три пъти, като се кади от четирите страни, при пеенето на:

Всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте. Алилуия. (три пъти или повече, ако е необходимо)

В това време дяконът казва: На Господа да се помолим.

Свещеникът казва тихо молитвата на входа:

Владико Господи, Боже наш, Който си установил на небесата чинове и воинства на ангели и архангели в служба на Твоята слава, направи така, че с този наш вход да се извърши и вход на светите ангели, които заедно с нас да служат и славословят Твоята благост. Защото на Тебе, Отца и Сина и Светия Дух, подобава всяка слава, чест и поклонение, сега и винаги, и во веки веков. Амин!

След края на молитвата и обикалянето около купела, кръстеният и възприемникът остават в храма, а свецоносците, дяконът и свещеникът се приближават към царските двери. Дяконът, посочвайки на изток с орара, който държи с трите си пръста, казва:

Благослови, владико, светия вход.

Свещеникът благославя и казва:

Благословен е входът на Твоите светии, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

И дяконът му поднася светото Евангелие за целуване. После застава малко по-напред от свещеника, издига светото Евангелие с двете си ръце и след приключването на "Всички, които...", възглася:

Премъдрост! Застанете прави!

Дяконът, последван от свещеника, влиза в светия олтар през царските двери и полага светото Евангелие на светия престол.

Пее се:

Всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте. Алилуия. (един път)

Слава на Отца и Сина и Светия Дух, и сега и винаги, и во веки веков.

В Христа се облякохте. Алилуия.

Всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте. Алилуия.

Свещеникът и дяконът също казват тихо "Всички, които...", като се покланят три пъти пред светия престол. Дяконът казва на свещеника:

Повели, владико!

След това двамата отиват към жертвеника, покланят се и свещеникът казва:

Благословен е, Който идва в името Господне!

Връщат се към светия престол, дяконът посочва с орара си към горното място и казва:

Благослови, владико, горния престол!

Отдясно вървят покрай южната страна на светия престол, откъдето се покланят към горното място и свещеникът казва:

Благословен си на престола на Твоето Царство, Ти, Който седиш върху херувимите, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

След края на "Всички, които..." дяконът отива към царските двери и, обърнат към народа, възглася:

Да внимаваме!

Свещеникът възглася: **Мир на всички!**

Четецът: **И на твоя дух.**

Дяконът: **Премъдрост!**

Четецът: **Прокимен глас трети. Казва прокимена**

Дяконът: **Премъдрост!**

Четецът: **Из посланието на св. ап. Павла до Римляни - чтение.**

Дяконът: **Да внимаваме!**

Четецът прочита бавно определеното четиво.

В това време дяконът с кадилницата взема благословение от свещеника и кади светия престол наоколо, жертвеника и целия свети олтар, излиза на солея през царските двери и, обърнат на изток, кади светите икони на иконостаса, след това се обръща и кади архиерейския трон, свещеника, клиросите и народа; обръща се пак на изток, отново кади само иконата на Спасителя и Пресвета Богородица, влиза в светия олтар и покадява пред светия престол само отпред и свещеника. Остава кадилницата и, застанал на обичайното си място, изчаква свещеникът да свърши четенето на молитвата преди Евангелието. След края на апостолското четиво:

Свещеникът: **Мир на тебе!**

Народът: **Алилуия! (три пъти)**

Свещеникът:

Човеколюбче Владико, дай да светне в сърцата ни нетленната светлина на Твоето богопознание и отвори очите на разума ни, за да разбираме Твоето евангелско учение; вложи в нас страхопочитание към Твоите блажени заповеди, та, като потъпчем всички

плътски похоти, да водим духовен живот, като мислим и вършим всичко, което Ти е благоугодно. Защото Ти, Христе Боже, си просвещение на душите и телата ни, и на Тебе въздаваме слава с безначалния Твой Отец и с всеветия, и благия, и животворящ Твой Дух, сега и винаги, и во веки веков. Амин!

Дяконът навежда главата си и, държейки края на орара си с три пръста в посока към светото Евангелие, казва: Благослови, владико, благовестителя на светия апостол и евангелист Матей!

Свещеникът подава светото Евангелие, като благославя и казва: По молитвите на светия, славен, всехвален апостол и евангелист Матей, да даде Бог на тебе, който благовестиш, думи с много сила, за изпълнение Евангелието на Неговия Възлюбен Син, нашия Господ Иисус Христос.

Дяконът: Амин. *Излиза през царските двери и, предхождан от свецоносци, застава пред купела, обърнат към народа.*

Свещеникът (от царските двери): Премъдрост! Прави да изслушаме Светото Евангелие! Мир на всички!

Народът: И на твоя дух!

Дяконът: Ще се чете из светото Евангелие по Матей.

Народът: Слава Тебе, Господи, слава Тебе!

Свещеникът: Да внимаваме! *(и се чете евангелският текст)*

След като дяконът прочете св. Евангелие, свещеникът: Мир на тебе, който благовестиш!

Народът: Слава Тебе, Господи, слава Тебе!

Дяконът целува страницата на светото Евангелие, където е чел, затваря го и го подава на свещеника, който го целува и оставя на светия престол върху светия антиминс. Затварят се царските двери и дяконът, застанал на определеното място, казва сугубата ектения:

Дяконът: Да речем всички от цялата си душа и с всичкия си разум да речем.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Господи Вседържителю, Боже на нашите отци, молим Ти се, чуй ни и ни помилвай.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Помилвай ни, Боже, по великата Си милост, молим Ти се, чуй ни и ни помилвай.

Народът: Господи, помилуй! *(три пъти) (От тук до края на сугубата ектения се пее тройно "Господи, помилуй!")*

Дяконът: Още се молим за нашия народ, за неговата сила, победа, пребъждане, мир, здраве, спасение, и нашият Господ Бог особено да му съдействува и помага във всичко.

Свещеникът (тихо): Господи Боже наш, приеми от Твоите раби това усърдно моление и ни помилвай по множеството Твои милости, и изпрати Твоите щедрости върху нас и върху всички Твои люде, които очакват от Тебе богата милост.

Дяконът: Още се молим за Високопреосвещения наш митрополит *(името)*, за нашите братя свещеници, свещеномонаси, свещенодякони и монаси и за цялото в Христа наше братство.

Още се молим за блажените и приснопаветни създатели на този свят храм (*или: тази света обител*) и за всички по-рано починали православни отци и братя, тук и навсякъде благочестиво лежащи (погребани).

Още се молим за милост, живот, мир, здраве, спасение, посещение, прощение и освобождение от греховете на Божиите раби - всички благочестиви и православни християни, които живеят и пребивават в тази енория и в този град (*или: това село, тази света обител*), настоятелите и братята на този свят храм (*или: тая света обител*).

Още се молим за дарителите и добротворците в този свят и всечестен храм, за ония, които се трудят, пеят и се молят в него, и за присъстващия народ, който очаква от Тебе велика и богата милост.

Свещеникът чете молитвата на усърдното моление:

Господи, Боже наш, приеми това усърдно моление от Твоите раби, и помилуй нас по множеството Твои милости, и изпрати Твоите щедрости върху нас и всички Твои люде, които чакат от Тебе богата милост.

И възглася: Защото си милостив и човеколюбив Бог, и на Тебе, Отца и Сина и Светия Дух, въздаваме слава, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Свещеникът разтваря светия антиминос.

Дяконът: Ние, верните, пак и пак с мир на Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилвай и ни запази, Боже, с Твоята благодат.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Премъдрост!

Свещеникът чете първата молитва на верните:

Благодарим Ти, Господи, Боже на силите, Който си ни удостоил да застанем и сега пред Твоя свят жертвеник и да паднем пред Твоята милост за прошка на нашите грехове и на греховете на народа, сторени по незнание. Приеми, Боже, нашата молитва, направи ни да бъдем достойни да Ти принасяме моления и молби, и безкръвни жертви за всички Твои люде; и нас, които си поставил чрез силата на Светия Твой Дух в това Твое служение, удостой ни неосъдно и безпрепятствено, в чистото свидетелство на съвестта ни, да Те призоваваме на всяко време и място, та като ни послушаш, да бъдеш милостив към нас поради обилната Си благодат.

И възглася: Защото на Тебе подобава всяка слава, чест и поклонение, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Дяконът: Пак и пак с мир на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Ако свещеникът служи сам, не казва следните прошения:

Дяконът: За мира от небето и за спасението на нашите души, на Господа да се помолим.

За мира на целия свят, за благопреуспяването на светите Божии църкви и единението им, на Господа да се помолим.

За този свят храм и за онези, които с вяра, благоговение и страх Божи влизат в него, на

Господа да се помолим.

За да се избавим от всяка скръб, гняв, беда и нужда, на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилвай и ни запази, Боже, с Твоята благодат.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Премъдрост!

Свещеникът чете втората молитва на верните:

Пак и многократно падаме пред Тебе и Ти се молим, Благий и Човеколюбче: погледни на нашето моление, очисти душите и телата ни от всяка сквернота на плътта и духа, и ни дай безукорно и неосъдно да стоим пред светия Твой жертвеник. И на тези, които заедно с нас се молят, дарувай, Боже, успех в живота и вярата и духовното познание; дай им всякога с благоговение и любов да Ти служат безукорно и неосъдно да се причастят с Твоите Свети Тайни и да се удостоят с Твоето небесно Царство.

И възглася: Та всякога закрияни от Твоята сила да въздаваме слава на Тебе, Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин! *И херувимската песен. И херувимската песен. В това време се отварят царските двери и свещеникът, застанал пред светия престол, тихо чете молитвата:*

Никой от свързаните с плътски желания и наслади не е достоен да пристъпи или да се приближи, или да ти служи, Царю на славата, защото да се служи на Тебе е велико и страшно и за самите небесни сили. Обаче, поради Твоето неизразимо и неизмеримо човеколюбие Ти действително и неизменно си станал човек и Архиерей за нас и, като Господар на всичко, си ни предал свещеноедействието на тази спасителна и безкръвна жертва; защото Ти единствен, Господи Боже наш, владееш небесните и земни твари; Ти си носен на херувимски престол; Ти си Господ на серафимите и Цар Израилев; Ти единствен си свят и сред светии пребъдваш. Прочее, Тебе, едничък и добропослушлив, моля: погледни към мене, грешния и недостоен Твой раб и очисти душата и сърцето ми от лукава съвест, и мене, който със силата на Твоя Свят Дух съм облечен с благодатта на свещенството, удостой да застана пред тази света Твоя Трапеза и да извърша свещеноедействието на светото и пречисто Твое Тяло и драгоценна Кръв. И тъй, пристъпвам пред Тебе, навел глава, и Ти се моля, не отвръщай лицето Си от мене и не ме отхвърляй изред Твоите чеда, но удостой мене, грешния и недостоен Твой раб, да Ти принеса тези Дарове, защото Ти си, Който принасяш и си принасян, Който приемаш и си раздаван, Христе Боже наш, и на Тебе, с безначалния Твой Отец, с Пресветия, и благия, и животворящ Твой Дух въздаваме слава, сега и винаги, и во веки веков.

Свещеникът и дяконът пред светия престол казват херувимската песен три пъти, като след всяко казване се покланят.

Свещеникът: Ние, които тайнствено изобразяваме херувимите и пеем на Животворящата Троица трисветата песен, нека сега отложим всяка житейска грижа.

Дяконът: За да приемем Царя на всичко, Когото невидимо ангелските чинове тържествено носят. Алилуия, алилуия, алилуия!

Веднага след това свещеникът благославя кадилницата, взема я и кади светия престол наоколо, жертвеника, целия свети олтар и народа. Във време на каденето, тихо:

(Ако е неделя, в началото казва: Като видяхме Христовото Възкресение, нека се поклоним на светия Господ Иисус, Който едничък е безгрешен. На Твоя Кръст се покланяме, Христе, и Твоето свято Възкресение възпяваме и славим. Защото Ти си наш Бог, освен Тебе друго не знаем и с Твоето име се именуваме. Дойдете, всички верни,

да се поклоним на светото Христово Възкресение, защото, ето – чрез Кръста дойде радост за целия свят. Като благославяме винаги Господа, нека възпяваме Възкресението Му, защото (Той), като претърпя разпятие, със смърт смъртта разруши.)

И 50-ти псалом:

Помилуй ме, Боже, по голямата Си милост, и по многото Си щедрости изглади беззаконията ми. Много пъти ме умий от моето беззаконие и очисти ме от моя грях, защото беззаконията си съзнавам и моят грях е винаги пред мене. Пред Тебе, пред Тебе едничкия съгреших и лошо пред Твоите очи извърших; тъй че Ти си прав в Твоята присъда и чист в Твоя съд. Ето, в беззаконие съм заченат, и в грях ме роди майка ми. Ето, Ти обикна истината в сърцето, и вътре в мене ми яви мъдростта (Си). Поръси ме с исоп, и ще бъда чист; умий ме, и ще бъда по-бял от сняг. Дай ми да чуя радост и веселие, и ще се зарадват костите, от Тебе съкрушени. Отвърни лицето Си от греховете ми и изглади всичките ми беззакония. Сърце чисто създай в мене, Боже, и правия дух обнови вътре в мене. Не ме отхвърляй от лицето Си и Светия Твой Дух не отнимай от мене. Върни ми радостта на Твоето спасение и с властния Дух ме утвърди. Беззаконните ще науча на Твоите пътища, и нечестивите към Тебе ще се обърнат. Избави ме от кръвнина, Боже, Боже на моето спасение, и езикът ми ще възхвали Твоята правда. Господи, отвори устните ми, и устата ми ще възвестят Твоята хвала; защото, да би искал жертва, аз бих Ти дал; но към всесъжения не благоволиш. Жертва Богу е дух съкрушен; сърце съкрушено и смирено Ти, Боже, не ще презреш. Стори добро (Господи) на Сион по Твоето благоволение; въздигни стените иерусалимски; тогава ще Ти бъдат угодни жертви на правдата, възношение и всесъжение; тогава на Твоя олтар ще възложат телци.

Свещеникът оставя кадилницата, застават с дякона пред светия престол и, като се покланят три пъти, казват:

Съгреших Ти, Спасителю, като блудния син. Приеми ме, Отче, мене, каещия се, и ме помилвай. (три пъти)

Свещеникът целува светия антиминс и светия престол, а дяконът - само светия престол. Покланят се един към друг, обръщат се към народа и се покланят, казвайки: Простете ме, братя и сестри, и се помолете за мене, грешния.

След това отиват пред жерзвеника, свещеникът взема наново кадилницата и кади предложените дарове. После се покланят три пъти, като на всяко поклонение казват:

Боже, очисти ме, грешния, и ме помилвай.

Свещеникът целува покритите дарове.

Дяконът към свещеника: Взemi, владико!

Свещеникът взема покровеца-въздух, полага го на раменете на дякона и казва:

В (душевен) мир прострете ръцете си към светилището и благословете Господа!

След това му подава над главата и светия дискос, взема светата Чаша и двамата излизат от северната врата и правят великия вход, предшествани от новокръстения и възприемника му, носещи свеци, и свещенослужител или църковнослужител, който с кадилница кади пред тях. Дяконът казва гласно:

Всички благочестиви православни християни да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги, и во веки веков.

И влиза в светия олтар, застава до предния ъгъл на южната страна на светия престол и обърнат към царските двери, очаква свещеника. (Ако в светия олтар има архиерей, архимандрит, свещеник и др., дяконът, след като влезе, се обръща към тях тихо и казва: Твоето архиерейство (свещеноархимандритство, свещенство, протоиерейство,

свещеноикономство, свещенодяконство, протодяконство, архидяконство) да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги и во веки веков. *Отговаря му се тихо:* Твоето свещенодяконство да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги и во веки веков.)

Когато дойде напред храма, обърнат към архиерейския трон, свещеникът казва:

Високопреосвещения наш митрополит (*името*) и целия свещенически и монашески чин да помене Господ Бог в Царството Си.

(Ако на трона стои архиерей, свещеникът казва: Твоето архиерейство да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги и во веки веков.)

Благочестивия православен народ, правителството и христолюбивото воинство да помене Господ Бог в Царство Си, сега и винаги, и во веки веков.

Блаженопочиналия наш освободител, император Александър II, и всички войни, паднали на бойните полета за вярата и освобождението на нашето отечество, да помене Господ Бог в Царството Си, сега и винаги, и во веки веков.

Основателите, настоятелите и дарителите на този свят храм (*света обител*) да помене Господ Бог в Царството Си, сега и винаги, и во веки веков.

Новопросветения Божи раб (*или:* Новопросветената Божия рабиня) (*името*) и възприемника (*или:* възприемницата) му (*или:* ѝ) (*името*), вас и всички благочестиви и православни християни да помене Господ Бог в Своето Царство, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин! *И допяват херувимската песен:* За да премем Царя на всичко, Когото ангелските чинове невидимо тържествено носят. Алилуия, алилуия, алилуия!

В това време свещеникът влиза в светия олтар, а дяконът го посреща и му казва тихо: Твоето свещенство (протоиерейство, свещеноикономство...) да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги, и во веки веков.

Свещеникът отговаря: Твоето свещенодяконство да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги, и во веки веков.

Царските двери и завесата се затварят. Свещеникът поставя върху светия антиминос светата Чаша, взема от дякона светия дискос, поставя го до нея – в същия ред, както са били на жертвеника, като казва тихо:

Благообразният Йосиф сне от Кръста пречистото Твое Тяло, обви го в чиста плащаница с благоухания, положи го в нов гроб и го покри.

Ти, неописуеми Христе, Който всичко изпълваш, си бил в гроба с плътта Си, в ада с душата Си като Бог, в рая с разбойника и на Престола заедно с Отца и Духа.

Христе, Твоят гроб, извор на нашето възкресение, наистина се показва живоносен, по-красив от рая и по-светъл от всеки царски чертог.

В това време вдига покровците от светия дискос и светата чаша, сгъва ги и ги слага встрани. Снема покровеца-въздух от раменете на дякона, покадява го и покрива с него даровете, като казва: Благообразният Йосиф сне от Кръста пречистото Твое Тяло, обви го в чиста плащаница с благоухания, положи го в нов гроб и го покри.

Дяконът подава кадилницата и му казва: Стори добро, владико!

Свещеникът покадява три пъти даровете, като казва:

Стори добро Господи на Сион по Твоето благоволение, въздигни стените иерусалимски: тогава ще Ти бъдат угодни жертви на правдата, възношение и всесъжение, тогава на

Твоя олтар ще възложат телци.

Свещеникът към дякона: Помени ме, брате и съслужителю!

Дяконът се покланя и отговаря: Да помене Господ Бог твоето свещенство в Своето Царство.

Също и дяконът към свещеника: Помоли се за мен, владико свети!

Свещеникът: Светият Дух ще слезе над тебе и силата на Всевишния ще те осени.

Дяконът: Същият този Дух ще ни съдейства през всичките дни на живота ни. Помени ме, владико свети!

Свещеникът: Да те помене Господ Бог в своето Царство, всякога, сега и винаги и во веки веков.

Ако има съслужение на няколко свещеника, един от тях излиза през южната врата и извършва въцърковяване на новокръстения. В случай, че свещеникът е сам, извършва въцърковяването след като самият той и дяконът се причастят, но преди да се отворят завесата и царските двери.

Дяконът: Амин! Целува ръката на свещеника, излиза пред царските двери и след като свърши пеенето на херувимската песен, казва просителната ектения:

Дяконът: Да изпълним (продължим) молитвата си към Господа.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: За предложените драгоценни Дарове на Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: За този свят храм и за тези, които с вяра, благоговение и страх Божи влизат в него, на Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: За да се избавим от всяка скръб, гняв и нужда, на Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилвай и ни запази, Боже, с Твоята благодат!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Целият ден да бъде свършен, свят, мирен и безгрешен от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Ангел на мира, верен наставник, пазител на душите и телата ни, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Прощение и освобождение от греховете и прегрешенията ни, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Доброто и полезното за душите ни и мир за света, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Да завършим останалото време от нашия живот в мир и покаяние, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Християнски, безболестен, непосрамен, мирен свършек на нашия живот и добър отговор пред страшния Христов съд, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Като поменем заедно с всички светии пресвятата, пречиста, преблагословена, славна наша Владичица Богородица и винаги дева Мария, нека сами себе си, един другиго и целия си живот на Христа Бога да предадем.

Народът: На Тебе, Господи.

Свещеникът чете молитвата на приношението след поставяне Даровете на светия престол:

Господи, Боже Вседържителю, Ти, Който единствен си свят и приемаш хвалебна жертва от тези, които Те призовават от все сърце, прими моленията на нас, грешните, и ги принеси пред Твоя свят жертвеник и ни удостой да Ти принасяме дарове и жертви духовни за нашите грехове и за греховете на народа, сторени по незнание, и ни удостой да намерим благодат пред Тебе, за да Ти бъде благоприятна нашата жертва, и да се всели благият Дух на Твоята благодат в нас, в тези предложени Дарове и във всички Твои люде.

И възглася: Чрез щедростите на Твоя Единороден Син, с Когото си благословен, заедно с всесветия, и благия, и живототворящия Твой Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Свещеникът: Мир на всички!

Народът: И на твоя дух!

Дяконът: Да се възлюбим един другиго, та в единомислие да изповядваме.

Народът: Отца и Сина и Светия Дух, Троица единосъщна и неразделна.

Свещеникът се покланя три пъти, като на всеки поклон казва: Ще те възлюбя, Господи, крепост моя. Господ е моя твърдина, мое прибежище и мой избавител.

И целува покритите Дарове и края на светия престол пред себе си.

(Ако има съслужение на двама или повече свещеника, след целуване на светите Дарове, свещенослужителите целуват взаимно раменете и ръцете си, като старшият казва: Христос е посред нас.

А младшият отговаря: Е и ще бъде. *Ако служат повече дякони, същото правят и те пред царските двери.)*

Дяконът казва възгласно: Дверите, дверите, в премъдростта да внимаваме!

Отваря се завесата, свещеникът взема за двата горни края покровеца-въздух, с който са покрити Даровете, издига го отвесно над тях, благоговейно го потръсва и заедно с народа казва:

Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо. И в един Господ Иисус Христос, Сина Божи, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез Когото всичко е станало. Който заради нас, човечите, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Дух Свети и Дева Мария, и стана човек. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан. И възкръсна в третия ден, според Писанията. И възлезе на небесата, и седи отдясно на Отца. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви, и Царството Му не ще има край. И в Духа Светаго, Господа, Животворящия, който от Отца изхожда, Комуто се

покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците. В едната, свята, вселенска (съборна) и апостолска Църква. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете. Чакам възкресение на мъртвите. И живот в бъдещия век! Амин.

На думите: И възлезе на небесата... той целува покровеца-въздух и, свършвайки останалата част от Символа на вярата, го сгъва надлежно и поставя на светия престол.

Дяконът: Да стоим добре, да стоим с благоговение, да внимаваме, за да принесем в мир светото възношение! *Покланя се и влиза в светия олтар.*

Народът: Милостта на мира е хвалебна жертва!

Свещеникът взема с дясната ръка сгънатия покровец и възглася: Благодатта на нашия Господ Исус Христос и любовта на Бога и Отца, и общуването със Светия Дух да бъдат с всички вас!

При този възглас свещеникът с покровеца-въздух кръстообразно осенява светите Дарове, като при думите ...да бъдат с всички вас! Се обръща и осенява кръстообразно народа.

Народът: И с твоя дух!

Свещеникът, обрънат към светия престол, издига ръце и поглед нагоре и възглася: Да издигнем сърцата си нагоре.

Народът: Издигнати са към Господа!

Свещеникът: Да благодарим на Господа!

Народът пее Евхаристийната песен: Достойно и справедливо е да се покланяме на Отца и Сина и Светия Дух, Троица единосъщна и неразделна.

Свещеникът чете молитвата:

Достойно и справедливо е да Те възпяваме, да Те благославяме, да Те хвалим, да Ти благодарим, да Ти се покланяме на всяко място на Твоето владичество. Защото Ти си Бог неизказан, неизследим, невидим, непостижим, Който вечно съществуваш и винаги си един и същ, Ти и Единородният Твой Син и Светият Твой Дух. Ти от небитие си ни привел в битие; и падналите пак си въздигнал, и не си престанал да вършиш всичко, докато не ни възведе на небето и дари Твоето бъдещо Царство. За всичко това благодарим на Тебе, и на Единородния Твой Син, и на Твоя Свети Дух, за всички сторени за нас видими и невидими благодеяния, които знаем и които не знаем. Благодарим Ти и за тази служба, която благоволи да приемеш от нашите ръце, макар и пред Тебе да стоят хиляди архангели и безброй ангели, херувими и серафими, шестокрили, многоочити, които високо летят.

При възгласа на свещеника:

А небесните сили пеят, възкликват, възгласяят победната песен и казват: *Дяконът взема звездицата, прави с нея кръст над светия дискос, целува я и, като я събере, поставя я до антиминосната гъба.*

Народът: Свят, свят, свят е Господ Саваот. Пълни са небето и земята с Твоята слава! Осана във висините! Благословен е, Който иде в името Господне. Осана във висините!

Свещеникът казва: Заедно с тези блажени сили и ние, човеколюбиви Владико, възкликваме и казваме: свят си и пресвят Ти и Единородният Твой Син и Светият Твой Дух; свят и пресвят си и великолепа е Твоята слава, защото Ти тъй си възлюбил

Твоя свят, че отдаде Своя Единороден Син, та всеки, който вярва в Него, да не погине, но да има вечен живот; и Той, като дойде, и като изпълни всичко промислено за нас, в нощта, в която беше предаван, или по-точно, Сам се предаваше за живота на света, като взе в Своите свети и пречисти и непорочни ръце хляба, благодари и благослови, освети, разчупи и даде на Своите свети ученици и апостоли, като каза:

И възглася: Вземете, яжте, това е Моето Тяло, което за вас се преломява, за опрощаване на грехове.

Народът: Амин.

Свещеникът: А също и чашата подир вечерята, като каза:

И пак възглася: Пийте от нея всички, това е Моята Кръв на Новия Завет, която за вас и за мнозина се пролива, за опрощаване на грехове.

Народът: Амин.

Свещеникът: И тъй, като възпоменаваме тази спасителна заповед и всичко, извършено за нас: Кръста, гроба, тридневното Възкресение, Възнесението на небето, сядането отдясно и славното второ пришествие.

Когато свещеникът свърши четенето на молитвата, дяконът, със сложени кръстообразно ръце (лявата отдолу, дясната отгоре), с голямо внимание взема светия дискос и светата Чаша и ги поиздига. В това време свещеникът възглася:

Тези Твои дарове от всичко, което е Твое, принасяме на Тебе, за всички и заради всичко.

Народът: Тебе възпяваме, Тебе благославяме, на Тебе благодарим, Господи, и молим Ти се, Боже наш, и молим Ти се, Боже наш, и молим Ти се, Боже наш.

Свещеникът с благоговение и умиление казва:

Още ти принасяме тази словесна и безкръвна служба и просим, и молим, и умоляваме: изпрати Твоя Свети Дух върху нас и над тези предлежащи Дарове.

Дяконът навежда глава и посочва с орара светия Агнец, като казва:

Благослови, владико, светия Хляб!

Свещеникът благославя светия Хляб (Агнеца), като казва:

И направи този хляб наистина † драгоценно † Тяло † на Твоя † Христос.

Дяконът: Амин. *Посочва светата Чаша и казва:*

Благослови, владико, светата чаша!

Свещеникът я благославя, като казва:

А това, което е в тази Чаша, † драгоценна † Кръв † на Твоя † Христос.

Дяконът: Амин. *Посочва общо светите Дарове и казва:*

Благослови, владико, и двете!

Свещеникът благославя общо Даровете, като казва:

Като ги † претвориш † чрез Светия † Твой † Дух.

Дяконът: Амин, амин, амин!

Свещеникът и дяконът благоговейно падат на колене (в неделя и през пасхалния период се покланят) пред осветените свети Дарове. Дяконът навежда глава към свещеника и казва:

Помени ме, владико свети!

Свещеникът: Да те помене Господ Бог в Своето Царство, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Дяконът: Амин.

Свещеникът чете молитвата: За да бъдат на тези, които се причастяват, за бодрост на душата, за опрощаване на грехове, за приобщаване със Светия Дух, за наследяване на Царството небесно, за дързновение към Тебе, а не за съд или за осъждане.

Още Ти принасяме тази словесна служба за починалите във вяра праотци, отци, патриарси, пророци, апостоли, проповедници, евангелисти, мъченици, изповедници, въздържници и за всеки праведен дух, завършил във вяра.

Свещеникът взема кадилницата и, като кади пред светия престол три пъти, възглася:

Особено за Пресветата, Пречиста, Преблагословена, славна наша Владичица Богородица и винаги дева Мария.

Народът: Достойно е, наистина, да Те облажаваме, Богородице, винаги блажена и препорочна и Майка на нашия Бог. По-чтима от херувимите и несравнено по-славна от серафимите, нетленно родила Бога Слово, тебе, истинската Богородица, величаем.

След възгласа на свещеника: Особено за Пресветата..., *дяконът взема кадилницата от свещеника, кади светия престол, като минава покрай горното място, спира до североизточния ъгъл на светия престол и споменава живи и покойни. После кади жертовника, свещеника и целия свети олтар.*

Свещеникът: За светия пророк, Предтеча и Кръстител Иоан, за светите славни и всехвални апостоли и за светия (*името на дневния светия*), чиято памет чествуваме днес, и за всички Твои светии, по чиито молитви посети ни, Боже.

И помени всички починали с надежда за възкресение и за вечен живот (*споменава имената на покойници*), и ги упокой там, където сияе светлината на Твоето лице.

Още Те молим: помени, Господи, всяко епископство на православните, което вярно преподава учението на Твоята истина, всяко свещенство в Христа, дяконството и всеки свещенически чин.

Още Ти принасяме тази словесна служба за вселената, за светата съборна и апостолска Църква, за всички, които пребивават в чистота и честен живот, за нашия народ, за правителството и воинството му. Дарувай им, Господи, мирно управление, та и ние да преживеем тих и спокоен живот във всяко благочестие и честност.

Помени, Господи, този град (*село или света обител*), в който живеем, и всеки град и страна, и онези, които с вяра живеят в тях. Помени, Господи, които плават, пътуват, боледуват, страдат, които са пленени и ги спаси. Помени, Господи, дарителите и добротворците в Твоите свети църкви и онези, които си спомнят за бедните, и на всички нас изпрати Твоите милости. Помени, Господи, за здраве и спасение (*поменава имена на живи: новокръстения, визримниците, родителите и др.*)

Свещеникът взема с двете си ръце диска с нафората и, като прави с него кръст пред светите Дарове, казва: Велико е името на Света Троица. Пресвета Богородице, помагай ни. По нейните молитви, Христе Боже, и по молитвите на светия наш отец Иоан Златоуст, помилуй и ни спаси. Амин.

След като певците изпеят „Достойно е...” или ирмоса, свещеникът възглася:

Между първите помени, Господи, Високопреосвещения наш митрополит (*името*), и го дарувай на Твоите свети църкви в мир – невредим, почитан, здрав, дългоденствен, за да

преподава вярно словото на Твоята истина.

Народът: И всекиго, и всички!

Свещеникът: И дай ни с една уста и с едно сърце да славим и възпяваме пречестното и величествено Твое име, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков!

Народът: Амин.

Свещеникът, обърнат към народа, го благославя и казва: И да бъдат милостите на великия наш Бог и Спасител Иисус Христос с всички вас!

Народът: И с твоя дух!

Дяконът целува светия престол и ръката на свещеника, излиза пред царските двери и казва: Като поменахме всички светии, нека пак с мир на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: За принесените и осветени драгоценни Дарове, на Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: И човеколюбецът наш Бог, като ги приеме в Своя свят, наднебесен и мислен жертвеник като духовно благоухание, да ни изпрати Божествената благодат и дара на Светия Дух, да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: За да се избавим от всяка скръб, гняв, беда и нужда, на Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилвай и ни запази, Боже, с Твоята благодат.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Целият ден да бъде съвършен, свят, мирен и безгрешен, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Ангел на мира, верен наставник, пазител на душите и телата ни, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Прощение и освобождение от греховете и прегрешенията ни, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Доброто и полезното за душите ни и мир за света, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Да завършим останалото време от живота ни в мир и покаяние, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Християнски, безболестен, непосрамен, мирен свършек на нашия живот и добър отговор на страшния Христов съд, от Господа да просим.

Народът: Подай, Господи!

Дяконът: Като изпросихме единството на вярата и общение със Светия Дух, нека сами себе си и един други и целия наш живот, на Христа Бога да предадем.

Народът: На Тебе, Господи!

Свещеникът чете: На Тебе поверяваме целия си живот и надежда, човеколюбиви Владико, и просим, и молим, и умоляваме: удостой ни да се причастим с Твоите небесни и страшни Тайни на тази свещена и духовна трапеза с чиста съвест, за опрощение на греховете, за прошка на съгрешенията, за общение със Светия Дух, за наследяване на небесното Царство, за дързновение пред Тебе, а не за съд или за осъждане.

Свещеникът с вдигнати ръце възглася: И удостой ни, Владико, с дързновение, неосъдно да се осмеляваме да призоваваме Тебе, небесния Бог Отец, и да казваме:

Народът:

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име, да дойде Твоето Царство, да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята. Насъщния ни хляб дай ни днес и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си, и не ни въвеждай в изкушение, но ни избави от лукавия. *Свещеникът и дяконът на колене (ако не е неделя или пасхалния период) казват заедно с народа Господнята молитва.*

Свещеникът: Защото Твое е Царството и силата, и славата на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

След като се прочете Отче наш..., дяконът, стоейки пред царските двери, си препасва орара кръстообразно.

Народът: Амин.

Свещеникът: Мир на всички!

Народът: И на твоя дух!

Дяконът: Преклонете главите си пред Господа!

Народът: На Тебе, Господи!

Свещеникът се моли: Благодарим Ти, Царю невидими, Който с неизмеримата Твоя сила си създал всичко и по множеството Твоя милост всичко си привел от небитие в битие. Сам, Владико, погледни от небето на преклонилите главите си пред Тебе, защото не ги преклониха пред плът и кръв, но пред Тебе, Великия Бог. Ти, Владико, направи така, че подлежащите Дарове да бъдат за всички нас за добро, всекиму според неговата нужда: придружавай тези, които плават, съпътствай онези, които пътуват, изцери болните, Лекарю на душите и телата.

И възглася: Чрез благодатта и щедростите и човеколюбието на Единородния Твой Син, с Когото си благословен, с Пресветия, и благия, и Животворящ Твой Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Завесата се затваря. Свещеникът се моли:

Погледни, Господи Иисусе Христе, Боже наш, от свящото Си жилище и от престола на Царството Си и дойди, за да ни осветиш, Ти, Който горе седиш с Отца, и тук с нас невидимо пребиваваш, и ни удостой с Твоята властна ръка да ни преподадеш Пречистото Твое Тяло и Честна Кръв, и чрез нас – на всички люде.

Покланя се три пъти пред светия престол, като при всеки поклон казва:

Боже, очисти мене, грешния, и ме помилвай.

Дяконът също се покланя три пъти, като при всеки поклон казва: Боже, очисти мене, грешния, и ме помилвай. *И след това възглася:*

Да внимаваме!

Свещеникът с двете си ръце благоговейно взема светия Агнец, издига го и казва:

Светинята е за светите!

Народът: Един е свят, един е Господ Исус Христос за слава на Бога Отца. Амин.

Дяконът се покланя и влиза в светия олтар, застава отдясно на свещеника и казва:
Раздроби, владико, светия Хляб!

Свещеникът с ръце си благоговейно и с внимание раздробява светия Агнец на четири части, като казва: Раздробява се и се разделя Анецът Божи, Който е раздробим, но и неразделим, всякога яден, но никога изразходим, но освещаващ тия, които се причастяват.

Раздробените четири части на светия Агнец полага на светия дискос с меката част нагоре във вид на кръст.

Дяконът, показвайки с орара си светата Чаша, казва: Изпълни, владико, светата Чаша!

Свещеникът взема горната част ІС, прави с нея кръст над светата Чаша и, като я пуска вътре, казва: Изпълването на Чашата на вярата е от Дух Свети.

Дяконът: Амин.

Дяконът взема теплотата и казва на свещеника: Благослови, владико, теплотата!

Свещеникът я благославя и казва: Благословена е теплотата на Твоите светини, всякога, сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Дяконът налива кръстообразно в светата Чаша от теплотата, като казва: Теплотата на вярата е изпълнена от Дух Свети. Амин.

Свещеникът и дяконът се молят, като четат молитвите преди свето Причастие:

Вярвам, Господи, и изповядвам, че Ти си наистина Христос, Синът на живия Бог, Който си дошъл в света да спасиш грешниците, от които пръв съм аз. Вярвам още, че това е самото Пречисто Твое Тяло, и това е самата драгоценна Твоя Кръв. И тъй, моля Ти се: помилуй ме и ми прости прегрешенията, волни и неволни, извършени с дума или дело, съзнателно или несъзнателно, и удостой ме неосъдително да се причастя с пречистите Твои Тайни, за прошка на греховете и за вечен живот. Амин!

Стихове:

Ето, пристъпвам към Божественото Причастие! Създателю, да не ме изгориш с Причашението!

Защото Ти си огън, който изгаря недостойните. Но ме очисти от всяка сквернота!

Тропар: На Твоята Тайна Вечеря, Сине Божи, днес за причастник ме приеми. Защото на враговете Ти няма да издам тайната, нито целувка ще Ти дам като Иуда, но като разбойника Те изповядвам: помени ме, Господи, в Царството Си!

Нека причастяването с Твоите свети Тайни, Господи, ми бъде не за съд или за осъждане, а за изцеляване на душата и тялото.

Други стихове:

Като гледаш благотворящата Кръв, ужаси се, човече!

Защото е огън, който изгаря недостойните!

Божественото Тяло ме обожествява и храни.

Обожествява духа, а ума чудно храни.

Други тропари:

Усладил си ме, Христе, с любовта Си и си ме преобразил с Твоето Божествено желание. Изгори, обаче, с невеществен огън греховете ми и ме удостой да се наситя с насладата, която е у Тебе, та с ликуване да възвелича, Благий, двете Твои пришествия. В светлите жилища на Твоите светии как ще вляза, аз, недостойният!

Защото, ако дръзна да вляза заедно с другите в чертога, моята дреха ме издава, понеже не е брачна, и вързан ще бъда изхвърлен от ангелите. Очисти, Господи, нечистотата на душата ми и ме спаси като човеколюбец.

Прибавят се и следните молитви: Владико Човеколюбче, Господи Иисусе Христе, Боже мой! Не за осъждане да ми бъдат тия Светини, понеже съм недостоеен, а за очистване и освещение на душата и тялото, и за залог на бъдещия живот и Царство. За мене е голямо благо да се съединявам с Бога, да възлагам на Господа надеждата за моето спасение.

Отново се казва: На Твоята Тайна Вечеря, Сине Божи, днес за причастник ме приеми. Защото на враговете Ти няма да издам тайната, нито целувка ще Ти дам като Иуда, но като разбойника Те изповядвам: помени ме, Господи, в Царството Си!

Свещеникът издига ръцете си нагоре и казва: Благословете ме, всички небесни сили на светите ангели и архангели, и всички светии, и молете Бога за мене, грешния.

Обръща се към дякона и казва: Прости ми, брате и съслужителю, и помоли се за мене, грешния!

Дяконът се покланя и му казва: Да ти прости Бог и да те помилва. *И веднага прибавя:* Прости ми и ти, отче, и помоли се за мене, грешния!

Свещеникът му казва: Да ти прости Бог и да те помилва.

(Ако в светия олтар има духовни лица и църковнослужители, свещеникът се покланя към тях и казва: Простете ми, отци и братя, *(към народа)* братя и сестри, и се помолете за мене, грешния!)

Обръща се към светия престол, прави три поклона и усърдно тихо се моли:

Боже, очисти мене, грешния, и ме помилуй.

Господи, Който си ме създал, помилуй ме.

Безброй /пъти/ съгреших, Господи, прости ми.

Свещеникът взема с лявата си ръка частта ХС, слага част от нея (ако служи сам, цялата част) на отворената длан на дясната си ръка, поставя отворената си лява ръка под дясната, навежда се и като се причастява, казва:

Драгоценното и пресвято Тяло на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос, се преподава на мене, свещеник *(името)*, за опрощаване на греховете ми и за вечен живот.

Свещеникът към дякона: Дяконе, пристъпи!

Дяконът пристъпва откъм дясната страна на свещеника, покланя се и целува светия престол, слага отворените си ръце една върху друга (лявата отдолу, дясната отгоре) и наведен, казва: Ето, пристъпвам към безсмъртния Цар и наш Бог. Преподай ми, владико, драгоценното и свято Тяло на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос!

Свещеникът слага на отворената ръка на дякона частицата от светия Дар и казва: Преподава се на тебе, дякон *(името)*, драгоценното и свято и пречисто Тяло на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос, за опрощаване на греховете и за вечен живот.

Дяконът целува ръката на свещеника, когато му подава светия Дар, отива зад светия престол, навежда глава, моли се и се причастява.

Свещеникът взема единия край на причастната кърпа с лявата си ръка, а с другия в дясната ръка хваща светата Чаша и, доближавайки я до устата си, казва:

Драгоценната и пресвята Кръв на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос, се преподава на мене, свещеник (*името*), за опрощаване на греховете ми и за вечен живот. *Причастява се, като казва:* В името на Отца. (*отпива един път*) Амин! И Сина. (*втори път*) Амин! И Светия Дух. (*трети път*) Амин!

След това с причастната кърпа отрива устните си и горния край на светата Чаша, откъдето е отпил, целува светата Чаша и казва: Ето, докосна се до моите устни, и ще отнеме беззаконията ми, и греховете ми ще очисти.

Свещеникът към дякона: Дяконе, пак пристъпи!

Дяконът, след като е отрил с антимиинската гъба дланта си над светия дискос, пристъпя от лявата страна на свещеника, покланя се и казва: Ето, пак пристъпвам към безмъртния Цар и наш Бог. Преподай ми, владико, драгоценната и свята Кръв на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос!

Свещеникът с дясната си ръка взема причастната кърпа и с единия и край хваща светата чаша и я поднася на дякона, за да го причасти, а дяконът с дясната ръка хваща другия край на кърпата и го държи до гърдите си, като с лявата внимателно подкрепя дъното на светата чаша. Свещеникът причастява дякона казвайки:

Преподава се още на тебе, дякон (*името*), драгоценната и всесвята и животворяща Кръв на нашия Господ и Бог и Спасител, Иисус Христос, за опрощаване на греховете и за вечен живот. Амин. *Причастява го, като му подава да отпие от светата Чаша трикратно и казва:* В името на Отца. (*отпива един път*) Амин! И Сина. (*втори път*) Амин! И Светия Дух. (*трети път*) Амин!

Дяконът отрива с причастната кърпа устните си и горния край на светата Чаша, откъдето е отпил, целува светата Чаша, а свещеникът му казва: Ето, докосна се до твоите устни, и ще отнеме беззаконията ти, и греховете ти ще очисти.

Дяконът роздробява върху малък анафорен дискос с копието останалите две частици от светия Агнец, а именно NI и KA, на толкова малки частици, че да има достатъчно за всички причастници, с копието и гъбата внимателно ги влага в светата Чаша. Другите частици остават на светия дискос непокрити.

Ако няма съслужение на повече свещеници, тук се извършва въцърковяването на новокръстения. Свещеникът застава в притвора на храма, взема (или държи за ръка) новокръстения и обърнат към светия олтар, казва: Въвежда се в църква рабът Божи (*или:* рабинята Божия) (*името*) в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.

Влизат в храма и свещеникът казва: Ще влезе в Твоя дом, ще се поклони в светия Твой храм.

В средата на храма казва: Въвежда се в църква рабът Божи (*или:* рабинята Божия) (*името*) в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин. *И добавя:* Посред църква ще те възпее.

Отиват пред царските двери и свещеникът казва: Въвежда се в църква рабът Божи (*или:* рабинята Божия) (*името*) в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин. *И добавя:* Посред църква ще те възпее.

Ако новокръстеният е от мъжки пол, свещеникът го въвежда в светия олтар през южната врата и обикаля с него светия престол от четирите страни, като се покланят. Минават покая горното място и излизат през северната врата, предава новокръстения на възприемника, казвайки: Сега отпусках Твоя раб, Владико, според думата Си, смиром, защото очите ми видяха Твоето спасение, що си приготвил пред

лицето на всеки народи, светлина за просвета на езичниците, и слава на Твоя народ Израиля. *В случай, че новокръстеният е от женски пол, се правят само поклони пред иконите на Христос и Св. Богородица и се предава на възприемника със същата молитва.*

След като се изпее причастният стих, завесата и царските двери се отварят. Дяконът се покланя веднъж и приема с благоговение светата Чаша от свещеника с дясната си ръка, а с лявата подкрепя дъното ѝ, целува я, излиза на царските двери и, обърнат към народа, поиздига светата Чаша и възглася:

Със страх Божи, вяра и любов пристъпете. *Обръща се и подава светата Чаша на свещеника.*

Народът: Благословен е, който иде в името Господне! Бог е Господ и ни се яви!

Всички желаещи да се причастят се нареждат благочинно пред солея, като новокръстеният застава отпред, и един по един, с благоговение и страх Божи, се покланят и пристъпват към Божествените Тайни.

Свещеникът, като причастява, казва:

С драгоценното и свято Тяло и Кръв на Господа и Бог и наш Спасител Иисус Христос се причастява Божият раб (*или:* Божията рабиня) (*името*) за опрощаване на греховете му и за вечен живот.

Дяконът избърсва с нарочен покровец устните на причастилия се, който целува светата Чаша в основата, покланя се и отминава. По време на причастяването народът пее причастния стих:

Тялото Христово приемете, от безсмъртния извор вкусете. Алилуия, алилуия, алилуия!

След това свещеникът оставя светата Чаша на светия престол. Тогава дяконът събира останалите върху светия дискос частици и ги изсипва в светата Чаша, казвайки: Като видяхме Христовото Възкресение, нека се поклоним на светия Господ Иисус, Който едничък е безгрешен. На Твоя Кръст се покланяме, Христе, и Твоето свето Възкресение възпяваме и славим. Защото Ти си наш Бог, освен Тебе друго не знаем и с Твоето име се именуваме. Дойдете, всички верни, да се поклоним на светото Христово Възкресение, защото, ето - чрез Кръста дойде радост за целия свят. Като благославяме всякога Господа, нека възпяваме Възкресението Му, защото Той, като претърпя разпятие, със смърт смъртта разруши.

Светлей се, светлей се, нови Иерусалиме, защото славата Господня възсия над тебе. Ликувай сега и се весели Сионе. А ти, чиста Богородице, радвай се за възкресението на родения от тебе.

О, велика и най-свещена Пасха, Христе! О, Мъдрост, и Слово Божие, и Сило! Отдай ни истински да се присъединим към Тебе в навечерния ден на Твоето Царство.

Дяконът отрива светия дискос със светата гъба и казва: По молитвите на Твоите светии, Господи, измий с Твоята драгоценна Кръв греховете на тия, които се поменаха тук.

След това покрива светата Чаша със сгъната причастна кърпа, а върху светия дискос поставя звездицата /събрана/, копието и отгоре, сгънатите покривци.

Свещеникът застанал пред светия престол с благоговение чете благодарствената молитва:

Благодарим Ти, Владико човеколюбче, благодетелю на душите ни, че и в днешния ден си ни удостоил с Твоите небесни и безсмъртни Тайни. Изправи нашия път, утвърди всички ни в страх пред Тебе, запази живота ни, укрепи стъпките ни, по молитвите и моленията

на славната Богородица и винаги дева Мария и на всички Твои светии.

Свещеникът излиза пак на царските двери, благославя народа и възглася:

Спаси, Боже, Твоите люде и благослови наследството Си!

Народът: Видяхме истинската светлина, приехме небесния Дух, намерихме истинската вяра. Покланяме се на неразделната Троица, защото Тя ни е спасила.

Свещеникът взема кадилницата, за да покади светите Дарове, а дяконът в това време му казва: Възнеси, владико!

Свещеникът кади три пъти, като на всяко кадене казва:

Възнеси се над небесата, Боже, и над цялата земя да бъде Твоята слава!

Оставя кадилницата, подава светия дискос на дякона, който го приема с благоговение и без да казва нищо, отива към жертовника, минавайки зад светия престол покрай горното място. Свещеникът се покланя пред светия престол, взема светата Чаша и след като каже:

Благословен е нашият Бог.

излиза на царските двери и, обърнат към народа, издига светата Чаша, като възглася:

Всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин!

Да се изпълнят устата ни с хвала за Тебе, Господи, за да възпяваме Твоята слава, защото си ни удостоил да се причастим с Твоите свети, Божествени, безсмъртни и животворящи Тайни. Запази ни в Твоята светиня, за да се поучаваме целия ден на Твоята правда. Алилуия, алилуия, алилуия!

Свещеникът отнася и оставя светите Дарове на жертовника, а в това време дяконът го посреща с кадене.

След това дяконът разпуска орара си (носи го както обикновено е прието), излиза пред царските двери и казва: Прави! Като приехме благоговейно Божествените, свети, пречисти, безсмъртни, небесни и животворящи, страшни Христови Тайни, нека достойно да благодарим на Господа!

В това време свещеникът сгъва светия антиминос.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Защити, спаси, помилуй и ни запази, Боже, с Твоята благодат.

Народът: Господи, помилуй!

Дяконът: Като изпросихме целият ден да бъде съвършен, свят, мирен и безгрешен, нека сами себе си и един други, и целия наш живот на Христа Бога да предадем.

Народът: На Тебе, Господи!

Свещеникът с двете си ръце взема светото Евангелие, прави с него кръст над сгънатия свети антиминос и възглася: Защото Ти си нашето осветение, и на Тебе слава въздаваме, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът, обърнат към народа казва: С мир да излезем!

Народът: В името Господне.

Дяконът: На Господа да се помолим!

Народът: Господи, помилуй!

Свещеникът излиза през царските двери на солея и, застанал с лице към изток, чете гласно задамвонната молитва:

Господи, Който благославяш онези, които Те благославят, и освещаваш онези, които се надяват на Теб, спаси Твоите люде и благослови наследството Си. Запази членовете на Твоята Църква. Освети онези, които обичат благолепието на Твоя дом. Ти ги прослави с Твоята Божествена сила и не оставяй нас, които се уповаваме на Тебе. Дай мир на Твоя свят, на Твоите църкви, на свещениците, на нашия народ, на христоролюбивото воинство и на всички Твои люде! Защото всяко добро даване и всеки съвършен дар иде отгоре, слизайки от Тебе, Отче на светлината, и на Тебе Отца и Сина и Светия Дух, въздаваме слава, сега и винаги, и во веки веков.

При четене на задамвонната молитва от свещеника, дяконът с издигнат ораp и наведена глава стои отдясно на свещеника пред иконата на Христа Спасителя.

(За да може цялата църква да вземе участие, тук може да се извърши измиването на светото Миро и пострижението, без да се прави отделен отпуст.)

Народът: Амин. Да бъде благословено името Господне отсега и навеки! (*три пъти*)

Свещеникът влиза през царските двери, отива при жертвеника и чете молитвата:

Христе Боже наш, Който Сам си изпълнението на закона и пророците, Който си изпълнил целия Отчески промисъл, изпълвай сърцата ни с радост и веселие, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Свещеникът се връща пред светия престол, а дяконът, обърнат към народа, възглася: На Господа да се помолим! И получава благословение от свещеника, за да потреби светите Дарове.

Народът: Господи, помилуй!

Свещеникът излиза на царските двери и, като благославя народа, казва: Благословието Господне и Неговата милост да дойдат върху вас, чрез благодатта и човеколюбието Му, всякога, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът: Слава Тебе, Христе Боже, упование наше, слава Тебе.

Народът: Слава на Отца и Сина и Светия Дух! Сега и винаги, и во веки веков. Амин. Господи, помилуй! (*три пъти*) Благослови!

Свещеникът прави отпуста: (ако е неделя: Възкръсналият от мъртвите...)

Христос, истинският наш Бог, по молитвите на Своята Пречиста и Преблагословена свята Майка, на светите славни и всехвални апостоли, на светите славни и добропобедни мъченици, на преподобните и богоносни наши отци, на светите равноапостолни славянобългарски просветители Методий и Кирил, на светия благоверен цар Борис-Михаил, на светия отец наш Климент, архиепископ, Охридски чудотворец, на преподобния наш отец Иоан пустиножител, Рилски чудотворец, на светия отец наш Иоан Златоуст – архиепископ Константинополски, на светите и праведни богоотци Йоаким и Анна, на светия (*името на светеца на деня*), чиято памет чествуваме, да ни помилва и спаси като благ и човеколюбец.

Свещеникът се обръща към светия престол и казва: По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас.

Народът: Амин.

След това свещеникът раздава на богомолците нафора, като благославя всеки с думите:

Благословението Господне да дойдат върху тебе.

След като раздаде нафората, свещеникът влиза в светия олтар, затваря царските двери и завесата.

Тук при жертвеника, заедно с дякона, свещеникът чете благодарствените молитви след свето Причастие.

След това си измиват ръцете и, като се поклонят пред жертвеника, отиват на отреденото място, където събличат свещените одежди. Когато се събличат, свещеникът казва:

Сега отпусках Твоя раб, Владико, според думата Си, смиром. Защото очите ми видяха Твоето спасение, което си приготвил пред лицето на всички народи – светлина за просвета на езичниците и слава на Твоя народ Израил.

Дяконът казва цялото Трисветое.

След това, пред светия престол, прави малък отпуст:

Христос, истинският наш Бог, по молитвите на Своята Пречиста и Пренепорочна свята Майка, на преподобните и богоносни наши отци, и на всички светии, да ни помилва и спаси, като благ и човеколюбец.

След отпуста се покланя и казва:

По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас!

Целува светия престол, покрива го с нарочната покривка и с благодарност към Бога за всичко излиза през северната или южната врата.

Измиване на светото Миро

На осмия ден след кръщението новокръстеният идва (ако е дете го донасят) в църква, за да се извърши умиването. В ранната църква новопросветените в подължение на седем дни грижливо пазели на себе си осветения елей и светото Миро, като не събличали белите дрехи, облечени след светото Кръщение, и се умивали на осмия ден от ръцете на свещеника. В днешната църква по снизхождение и от практична гледна точка умиването се извършва в деня на светото Кръщение и светото Миропомазание. За удобство и за да участва цялата църква в тези молитви, умиването и пострижението може да се извършат преди края на светата литургия, веднага след заdamвонната молитва, преди „Да бъде благословено...”, без да се прави отделен отпуст. След прочитане на заdamвонната молитва свещеникът и дяконът отиват към купела, където ги чакат новокръстеният и възприемникът, и дяконът възглася:

Дяконът: На Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй.

Свещеникът: Владико Господи, Който подари на раба (**или:** рабинята) Си изкупление на греховете чрез светото Кръщение и му (**или:** ѝ) даде възроден живот, Сам благоволи да сияе винаги в сърцето му (**или:** ѝ) светлината на лицето Ти. Опази щита на вярата му (**или:** ѝ) недосегнат от вражески злоумисли. Запази в него (**или:** нея) дрехата на нетлението, с която се облече, неосквернена и неопетнена, като опазваш в него (**или:** нея) с благодатта Си духовния печат неповреден и като бъдеш милостив към него (**или:** нея) и към нас по многото Си милосърдие.

Защото е благословено и прославлено всечестното и великолепно Твое име, на Отца и Сина и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът: Мир на всички!

Дяконът: Приклонете главите си пред Господа!

Народът: На Тебе, Господи.

Свещеникът: Облекляят (**или:** обляклата) се в Тебе, Христа и наш Бог, пред Тебе наклони с нас своята глава. Запази го (**или:** я) да остане непобедим борец срещу ония, които напразно враждуват срещу него (**или:** нея) и нас, а с Твоя нетленен венец отличи всички като победители докрай.

Защото на Тебе е присъщо да милваш и спасяваш, и на Тебе слава отправяме, с безначалния Твой Отец и Пресветия и животворящ Твой Дух, сега и винаги и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът развързва пояса и повивките на детето, съединява двата им края, намокря ги с чиста вода, поръсва кръстообразно новокръстения и казва: Оправдан си, просветен си, умит си (**или:** оправдана си, посветена си, умита си) с името на нашия Господ Иисус Христос и Духа на нашия Бог.

След това свещеникът взема гъба, напоена с чиста вода, и отрива тези места, които са били помазани със светото Миро, казвайки: Ти се кръсти. Ти се просвети. Ти се миропомаза. Ти се освети. Ти се уми в името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.

Молитва на пострижението

Дяконът: На Господа да се помолим.

Народът: Господи, помилуй.

Свещеникът: Господи Боже наш, Който по Своята благодетелност си осветил от пълнотата на купела вярващите в Тебе, благослови тоя младенец, и нека слезе на главата му благословието Ти. И както чрез пророк Самуил си благословил цар Давид, благослови и главата на раба (**или:** рабинята) Си (**името**) чрез ръката на мене, грешния, слизайки на него (**или:** нея) чрез Светия Твой Дух, та като достигне възраст и старческа седина, да Ти отправи слава и да види Иерусалимовите блага през всички дни на живота си.

Защото на Тебе подобава всяка слава, чест и поклонение, на Отец и Син и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

Свещеникът постригва косата на новокръстения кръстообразно и казва: Постригва се Божият раб (**или:** Божията рабиня) (**името**) в името на Отец и Син и Светия Дух.

Народът: Амин.

Трябва да се знае, че постригването се извършва по същия ред, както се благославя главата. Отрязват се няколко косми първо от задната част на главата, после от предната част, след това от дясната и накрая от лявата.

Дяконът: Помилуй ни, Боже, по великата Твоя милост, молим Ти се, чуй и помилуй.

Народът: Господи, помилуй.

Дяконът: Още се молим за благочестивия и православен народ и за цялото наше христолюбиво воинство.

Още се молим за Високопреосвещения наш митрополит (**името**) и за всички наши в Христа братя.

Още се молим за новопросветения Божи раб (**или:** новопросветената Божията рабиня) (**името**), за да бъде запазен (**или:** запазена) през всеки дни на живота му (**или:** ѝ) във вярата на чистото изповедание, във всяко благочестие и изпълнение на Христовите заповеди.

Още се молим за милост, живот, мир, здраве и спасение на Божия раб (**или:** Божията рабиня) (**името**), възприемника (**или:** възприемницата).

Свещеникът: Защото си милостив и човеколюбив Бог, и на Тебе въздаваме славата, на Отец и Син и Светия Дух, сега и винаги, и во веки веков.

Народът: Амин.

В случай че последованието се извършва отделно от светата Литургия се прави отпуст. Ако се извършва заедно след възгласа, народът пее „Да бъде благословено името Господне...“, свещеникът и дяконът се връщат в светия олтар и довършват светата Литургия по реда си.

Свещеникът: Слава Тебе, Христе Боже, упование наше, слава Тебе.

Народът: Слава на Отца и Сина и Светия Дух! Сега и винаги и во веки веков. Амин. Господи, помилуй! (*три пъти*) Благослови!

Свещеникът: Христос, истинският наш Бог, Който благоизволи да се кръсти от Иоан заради нашето спасение, по молитвите на Своята Пречиста и Преблагословена света Майка и на всички светии да ни помилва и спаси като благ и човеколюбец.

Народът: Амин.

Свещеникът: По молитвите на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас.

Народът: Амин.